

รายงานวิจัยนี้เป็นผลจากการศึกษาชุมชนภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย (ชุมชนพื้นบ้านล้านนา) ในเชิงลึกอย่างต่อเนื่อง (ช่วงเวลา ๓ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๘) เกี่ยวข้องกับคำสำคัญคือ "ประชาคม หรือ ประชาสังคม" "องค์กรชุมชน" "ชุมชนเข้มแข็งยั่งยืน" ที่มีพลังทางศาสนาและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยหนุนเสริม คณะวิจัยได้สร้างคำว่า "ประชาคมวัดบ้าน" ขึ้นมาอธิบายปรากฏการณ์ โดยทำงานร่วมศึกษาและพัฒนาองค์กรและการวิจัยร่วมกับพระสงฆ์และชาวบ้านนักพัฒนาในท้องถิ่น เพื่อให้นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง แล้วร่วมกันนำเสนอรายงานต่อสาธารณะในรูปการจัดประชุมทางวิชาการ จากนั้นปรับปรุงเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ ออกเผยแพร่

เนื้อหาของการวิจัยในปีแรกฉบับนี้ กล่าวถึงพื้นฐานกรอบแนวความคิดว่าด้วย "ประชาคมวัดบ้าน" อภิปรายถึงโครงสร้างการปกครองคณะสงฆ์ โดย"พระสังฆาธิการ"จากระดับบนในส่วนกลาง กระจายไปสู่ส่วนภูมิภาค จนถึงระดับล่างสุดคือ เจ้าอาวาสและพระเณรลูกวัด ที่มีความใกล้ชิดกับชาวบ้านในหมู่บ้านชุมชนต่าง ๆ ระดับรากหญ้าทั่วทั้งประเทศ แล้วนำเสนอกรณีศึกษาของคณะสงฆ์ระดับตำบลในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ที่ดำเนินการตามแผนงานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ภายใต้นโยบายขององค์กรคณะสงฆ์ระดับบน แต่ในทางปฏิบัติแล้วถือเป็นผลงานของ"ผู้นำและภาวะการนำของพระสังฆาธิการระดับรากหญ้า" (เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาสวัดในเขตปกครอง)

จากนั้นนำเสนอเนื้อหาที่แท้จริงของโครงสร้าง "ประชาคมวัดบ้าน" ที่ชาวบ้านร่วมกันบำรุงรักษาวัดและพระเณร ด้วยจิตสำนึกสาธารณะเชิงจารีตหรือวิถีวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม มีสิทธิ มีเสียงในรูปคณะกรรมการวัดและหมวดวัดในพื้นที่สาธารณะของความเป็น"วัดบ้านเรา" แล้วจึงผูกโยงเนื้อหาให้มองเห็นความเข้มแข็งยั่งยืนสืบเนื่องตลอดมาของประชาคมวัดบ้านเรา โดยนำเสนอเรื่องเครือข่ายชาวบ้านและเครือข่ายชาววัดในระบบหัววัดของชาวพื้นบ้านล้านนา

สุดท้ายได้เสนอรายงานเพื่อย้าข้อสรุปผลการศึกษา ถึงความสำคัญของพระภิกษุระดับเจ้าอาวาสวัดและพระภิกษุลูกวัด ในฐานะพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมจนมีคุณภาพครบถ้วนในการนำประชาคมวัดบ้านยืนหยัดอยู่อย่างเข้มแข็งยั่งยืนอยู่ได้สืบมาและสืบไป แล้วผู้วิจัยได้ทิ้งประเด็นคำถามค้างไว้เพื่อสืบสานการวิจัยและพัฒนาประชาคมวัดบ้านต่อไป

ABSTRACT

TE 149185

This report is according to the study project of the case study of Religious and Cultural Forces for the Development of Community Organizations in local LAN Na Thai villages of Chiang Mai Province. The method of the study on the civil temple and domestic as the empowerment of Civil Society for strong community. And the local people especially "chief monk of an administrative division " are in the first chapter.

The Sangha administration in every levels which close to the villagers all over the country is described in the second chapter. The third chapter is a presentation of the case study on the community development of the local Buddhist monk in the sub-district of Chiang Mai province (Lan Na region) which carried out a task of the Instructed People Unit of Sub-district under the highest hierarchy's policy. But in the operation, the fruit of the works are belong to the leader and being a leader of an ecclesiastical administrative officer in the village such as the Ecclesiastical Commune - Chief and the abbot in the regions.

The true content of "civil temple and domestic structure " is presented in the forth chapter. The content of this structure has shown that the Lan Na people maintain a temple and support monk by the public consciousness of tradition or the cultural way of participation. The villagers have the right of the temple's section in the public ground in the sense of "Being the temple of our village" .The study points out the content of how the civil temple and domestic has a strong and sustain through the times by presenting the householder's network and temple's network in the fifth chapter.

The sixth chapter reported for repeating the importance statement of the abbot and the monk in the status of a civilian who has been well socialized. They could lead the civil of temple and domestic to sustain from time to time. Many questions on the civil temple and domestic are posed for the research study in further.